

## INFORMACJA DODATKOWA

### I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:

#### 1.

##### 1.1. Nazwę jednostki

Gmina Olsztyn jest jednostką samorządu terytorialnego – gminą o statusie miasta na prawach powiatu, powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium.

##### 1.2. Siedzibę jednostki

Urząd Miasta Olsztyna

Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn

##### 1.3. Adres jednostki

Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn

##### 1.4. Podstawowy przedmiot działalności jednostki

Przedmiotem działalności Miasta Olsztyna jest realizacja zadań gminy i powiatu określonych w ustawach ustrojowych, do których należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Miasto wykonuje zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami bądź wykonywane w drodze porozumień zawartych z organami administracji rządowej oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty zgodnie z ustawami ustrojowymi, należy do zadań własnych Miasta, które obejmują w szczególności sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- działalności w zakresie telekomunikacji,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- geodezji, kartografii i katastru,
- targowisk i hal targowych,

- administracji architektoniczno – budowlanej,
- zieleni i zadrzewień,
- cmentarzy,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- utrzymania obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji rynku pracy,
- ochrony praw konsumenta,
- wspieranie i upowszechniania idei samorządowej,
- promocji Miasta,
- współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i wolontariacie* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.),
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Miasto wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność poprzez swoje organy oraz miejskie jednostki organizacyjne (jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, samorządowe instytucje kultury, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki organizacyjne administracji rządowej zespolonej, spółki).

Organem stanowiącym i kontrolnym Miasta Olsztyna jest Rada Miasta Olsztyna, w skład której wchodzi 25 radnych wybieranych co pięć lat w wyborach lokalnych.

Do właściwości Rady należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach publicznych, mających na celu zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej.

Organem wykonawczym Miasta Olsztyna jest Prezydent Olsztyna. Prezydent wykonuje zadania przy pomocy Zastępców Prezydenta, Sekretarza, Skarbnika oraz Zastępcy Skarbnika. Członkowie Kierownictwa pełnią nadzór nad komórkami oraz jednostkami organizacyjnymi Miasta, zgodnie z zarządzeniami, w drodze których Prezydent powierzył im prowadzenie określonych spraw.

W 2021 roku funkcję Prezydenta Olsztyna pełnił Piotr Władysław Grzymowicz, wybrany w wyborach bezpośrednich w 2010 roku. Trzecią kadencję Prezydent Olsztyna Piotr Władysław Grzymowicz sprawuje od 4 listopada 2018 roku.

Do zadań Prezydenta Olsztyna należy wykonywanie uchwał Rady Miasta Olsztyna oraz zadań wynikających z przepisów prawa, w szczególności:

- reprezentowanie Miasta na zewnątrz,
- przygotowywanie projektów uchwał i przedkładanie ich Radzie Miasta Olsztyna,
- gospodarowanie mieniem Miasta,
- wykonywanie budżetu Miasta,
- kierowanie bieżącymi sprawami Miasta,

- wydawanie zarządzeń i przepisów porządkowych.

Prezydent odpowiada za gospodarkę finansową Miasta, w związku z czym przysługują mu wyłączne uprawnienia w zakresie:

- zaciągania zobowiązań w ramach upoważnień ustawowych i udzielonych przez Radę,
- emitowania papierów wartościowych w ramach udzielonych przez Radę upoważnień,
- zgłaszania propozycji zmian w budżecie Miasta,
- dysponowania rezerwami budżetu Miasta,
- blokowania środków budżetowych, w przypadkach określonych ustawą o finansach publicznych.

Prezydent Olsztyna wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta Olsztyna, jest jego kierownikiem i rozstrzyga spory kompetencyjne wynikające z funkcjonowania Urzędu oraz:

- jest zwierzchnikiem służbowym pracowników Urzędu oraz kierowników jednostek organizacyjnych, których zwalnia i zatrudnia,
- wykonuje czynności wynikające z zakresu prawa pracy wobec pracowników Urzędu,
- sprawuje bezpośredni nadzór nad działalnością Zastępców Prezydenta, Skarbnika, Zastępcy Skarbnika, Sekretarza Miasta oraz jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników.

Prezydent Olsztyna jest ponadto zwierzchnikiem służb, inspekcji i straży Miasta Olsztyna i w sytuacjach szczególnych kieruje wspólnym działaniem tych jednostek oraz zatwierdza program ich działania.

Jednostki organizacyjne, z wyłączeniem Urzędu Miasta Olsztyna, prowadzą działalność na podstawie statutu określającego w szczególności nazwę, siedzibę oraz przedmiot działalności. Każdą jednostką organizacyjną kieruje kierownik jednostki powoływany przez Prezydenta Olsztyna.

Kierownicy jednostek organizacyjnych, zgodnie z ustawą o rachunkowości, ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie, zgodnie z wymienioną ustawą, obowiązków w zakresie rachunkowości.

Urząd Miasta Olsztyna działa na zasadzie jak jednostka budżetowa (organ pomocniczy), przy pomocy której Prezydent wykonuje zadania. Uwarunkowania prawne wyznaczające granice działalności Urzędu określają m. in. przepisy ustaw ustrojowych, ustawa o finansach publicznych. Urząd Miasta Olsztyna nie posiada Statutu, lecz Regulamin Organizacyjny, który określa organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Miasta, w którym określone zostały zadania poszczególnych komórek organizacyjnych.

Prezydent Olsztyna występuje jednocześnie w roli kierownika Urzędu oraz ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Prezydent Olsztyna, tak jak kierownik każdej jednostki organizacyjnej, określił politykę rachunkowości w zarządzeniu Nr 413 Prezydenta Olsztyna z dnia 31 grudnia 2021 r. w *sprawie dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości* z mocą obowiązywania od 01.01.2021 r.

Jednostki organizacyjne Miasta Olsztyna do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych za 2021 rok użytkowały zintegrowany system finansowo-księgowy KSAT autorstwa firmy COIG S.A. Katowice wprowadzony do eksploatacji Zarządzeniem nr 117 Prezydenta Olsztyna z dnia 26 kwietnia 2021 r. w *sprawie dopuszczenia do użytkowania w Urzędzie Miasta Olsztyna oraz Jednostkach Organizacyjnych Gminy Olsztyn zintegrowanego systemu finansowo-księgowego KSAT*. Z użytkowania zintegrowanego systemu finansowo-księgowego KSAT wyłączone były następujące jednostki organizacyjne:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejski Urząd Pracy,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie,
- Zarząd Dróg Zieleni i Transportu,
- Zakład Cmentarzy Komunalnych,
- Zakład Lokali i Budynków Komunalnych,
- Centrum Integracji Społecznej w Olsztynie.

Jednostki budżetowe, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, są jednostkami organizacyjnymi Miasta nieposiadającymi osobowości prawnej, które finansowane są tzw. metodą brutto, co oznacza, że pozyskane dochody odprowadzają do budżetu Miasta, a swoje wydatki pokrywają bezpośrednio z budżetu Miasta.

Podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków, zwany zgodnie z terminologią stosowaną w ustawie o finansach publicznych, „planem finansowym jednostki budżetowej”.

Za prowadzenie gospodarki finansowej jednostek budżetowych odpowiadają kierownicy jednostek budżetowych.

Jednostki budżetowe, których sprawozdania finansowe objęte są łącznymi sprawozdaniami finansowymi Miasta Olsztyna to jednostki wykonujące zadania m. in. własne i zlecone z zakresu administracji rządowej.

Samorządowe zakłady budżetowe, zgodnie z ustawą o finansach publicznych są jednostkami organizacyjnymi Miasta, które odpłatnie wykonują zadania, pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych.

Podstawą gospodarki finansowej samorządowego zakładu budżetowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody, w tym dotacje z budżetu Miasta, koszty i inne obciążenia, stan środków obrotowych, stan należności i zobowiązań na początek i koniec okresu oraz rozliczenia z budżetem Miasta.

Samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu Miasta dotacje:

- przedmiotowe,

- celowe na zadania bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków niepodlegających zwrotowi ze źródeł zagranicznych,
- celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
- podmiotowe w zakresie określonym w odrębnych ustawach niż ustawa o finansach publicznych.

W 2021 roku samorządowym zakładom budżetowym udzielane zostały dotacje przedmiotowe, celowe i podmiotowe opisane w sprawozdaniu z wykonania budżetu, przyjętym zarządzeniem Nr 92 Prezydenta Olsztyna z dnia 31.03.2022 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Olsztyna za 2021 rok, sprawozdań z wykonania planów finansowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury za 2021 rok oraz informacji o stanie mienia Miasta Olsztyna.

W 2021 roku samorządowe zakłady budżetowe (w liczbie 3) prowadziły działalność związaną z zarządzaniem:

- cmentarzami komunalnymi,
- lokalami i budynkami komunalnymi,
- integracją społeczną.

## **2. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem**

Sprawozdanie finansowe Miasta Olsztyna obejmuje rok obrotowy trwający od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku.

## **3. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm.) sprawozdanie finansowe Miasta Olsztyna składa się z:

- 1) bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów jednostek budżetowych i zakładów budżetowych,
- 3) łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat jednostek budżetowych i zakładów budżetowych,
- 4) łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu jednostek budżetowych i zakładów budżetowych,
- 5) informacji dodatkowej, obejmującej dane wynikające z informacji dodatkowych jednostek budżetowych i zakładów budżetowych oraz organu.

Sprawozdanie finansowe Miasta Olsztyna zawiera dane łączne 94 jednostek budżetowych oraz 3 zakładów budżetowych, których wykaz znajduje się poniżej.

Jednostki budżetowe:

- 1) Urząd Miasta Olsztyna,

- 2) Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych,
- 3) Rodzinny Dom Dziecka Nr 2,
- 4) Rodzinny Dom Dziecka Nr 3,
- 5) Olsztyńskie Centrum Pomocy Dziecku,
- 6) Świetlica Terapeutyczna Nr 1,
- 7) Świetlica Terapeutyczna Nr 2,
- 8) Przedszkole Miejskie Nr 1,
- 9) Przedszkole Miejskie Nr 2,
- 10) Przedszkole Miejskie Nr 3,
- 11) Przedszkole Miejskie Nr 4,
- 12) Przedszkole Miejskie Nr 5,
- 13) Przedszkole Miejskie Nr 6,
- 14) Przedszkole Miejskie Nr 9,
- 15) Przedszkole Miejskie Nr 10,
- 16) Przedszkole Miejskie Nr 12,
- 17) Przedszkole Miejskie Nr 13,
- 18) Przedszkole Miejskie Nr 14,
- 19) Przedszkole Miejskie Nr 15,
- 20) Przedszkole Miejskie Nr 17,
- 21) Przedszkole Miejskie Nr 19,
- 22) Przedszkole Miejskie Nr 20,
- 23) Przedszkole Miejskie Nr 23,
- 24) Przedszkole Miejskie Nr 24,
- 25) Przedszkole Miejskie Nr 29,
- 26) Przedszkole Miejskie Nr 31,
- 27) Przedszkole Miejskie Nr 32,
- 28) Przedszkole Miejskie Nr 36,
- 29) Przedszkole Miejskie Nr 37,
- 30) Przedszkole Miejskie Nr 38,
- 31) Przedszkole Miejskie Nr 39,
- 32) Przedszkole Miejskie Nr 40,
- 33) Szkoła Podstawowa Nr 1,
- 34) Szkoła Podstawowa Nr 2,
- 35) Szkoła Podstawowa Nr 3,
- 36) Szkoła Podstawowa Nr 5,
- 37) Szkoła Podstawowa Nr 6,
- 38) Szkoła Podstawowa Nr 7,
- 39) Szkoła Podstawowa Nr 9,
- 40) Szkoła Podstawowa Nr 10,
- 41) Szkoła Podstawowa Nr 12,
- 42) Szkoła Podstawowa Nr 13,
- 43) Szkoła Podstawowa Nr 14,
- 44) Szkoła Podstawowa Nr 15,

- 45) Szkoła Podstawowa Nr 18,
- 46) Szkoła Podstawowa Nr 22,
- 47) Szkoła Podstawowa Nr 29,
- 48) Szkoła Podstawowa Nr 30,
- 49) Szkoła Podstawowa Nr 33,
- 50) Szkoła Podstawowa Nr 34,
- 51) Zespół Szkolno – Przedszkolny Nr 1,
- 52) I Liceum Ogólnokształcące,
- 53) III Liceum Ogólnokształcące,
- 54) V Liceum Ogólnokształcące,
- 55) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1,
- 56) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2,
- 57) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3,
- 58) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 Mistrzostwa Sportowego,
- 59) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6,
- 60) Zespół Szkół Chemicznych i Ogólnokształcących,
- 61) Zespół Szkół Mechaniczno - Energetycznych,
- 62) Zespół Szkół Budowlanych,
- 63) Zespół Szkół Samochodowych,
- 64) Zespół Szkół Gastronomiczno - Spożywczych,
- 65) Zespół Szkół Ekonomicznych,
- 66) Zespół Szkół Elektronicznych i Telekomunikacyjnych,
- 67) Zespół Szkół Ekonomiczno - Handlowych,
- 68) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 1,
- 69) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 3,
- 70) Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy dla Dzieci Nieśłyszących,
- 71) Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy,
- 72) Zespół Placówek Specjalnych,
- 73) Zespół Szkół Specjalnych,
- 74) Szkolne Schronisko Młodzieżowe,
- 75) Pałac Młodzieży,
- 76) Olsztyńskie Centrum Edukacji Nauczycieli,
- 77) Miejski Urząd Pracy,
- 78) Straż Miejska,
- 79) Schronisko dla Zwierząt,
- 80) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 81) Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- 82) Miejski Zespół ds. Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych,
- 83) Zespół Żłobków Miejskich,
- 84) Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”,
- 85) Dom Pomocy Społecznej przy ul. Bałtyckiej,
- 86) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 87) Zarząd Dróg Zieleni i Transportu,

- 88) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie,
- 89) Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny,
- 90) Centrum Informatycznych Usług Wspólnych Olsztyna,
- 91) Środowiskowy Dom Samopomocy "Wyspa",
- 92) Środowiskowy Dom Samopomocy "Dworek" z filią,
- 93) Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej,
- 94) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Olsztyn.

Zakłady budżetowe:

- 1) Zakład Cmentarzy Komunalnych,
- 2) Zakład Lokali i Budynków Komunalnych,
- 3) Centrum Integracji Społecznej w Olsztynie.

#### **4. Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)**

Miejskie jednostki organizacyjne sporządzające sprawozdania finansowe zawarte w łącznych sprawozdaniach, stosowały zasady ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku *o finansach publicznych* (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 305) ze zm.), zgodne z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku *o rachunkowości* (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) z uwzględnieniem zasad szczególnych określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm.). Miejskie jednostki organizacyjne stosują zasady ewidencji wynikające z przyjętych przez nie zasad rachunkowości. Miasto jako jednostka samorządu terytorialnego nadzorująca działalność jednostek organizacyjnych, poprzez wprowadzenie Zarządzenia Nr 18 Prezydenta Olsztyna z dnia 21 stycznia 2022 r. *w sprawie instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli sprawozdań finansowych jednostkowych oraz sporządzania sprawozdań finansowych łącznych* mającego zastosowanie po raz pierwszy do sporządzenia sprawozdań finansowych za 2021 rok, dąży do ujednoczenia zasad ewidencji dla wszystkich jednostek organizacyjnych.

Niżej zaprezentowano stosowane przez jednostki metody wyceny aktywów i pasywów.

#### **Środki trwale i wartości niematerialne i prawne niezaliczane do inwestycji**

- środki trwale i wartości niematerialne i prawne niezaliczane do inwestycji są wyceniane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
- w przypadku braku możliwości ustalenia ceny nabycia składnika aktywów, w szczególności przyjętego nieodpłatnie (w tym w drodze darowizny) jego wyceny dokonuje się według cen

sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny sprzedaży netto danego składnika aktywów, określa się w inny sposób jej wartość godziwą na dzień bilansowy;

- cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy;
- środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jst otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, są wyceniane w wartości określonej w tej decyzji;
- wartość początkowa środków trwałych podlega aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi odrębnych przepisach (ustawy podatkowe), a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

### **Środki trwałe w budowie**

- środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
- cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania w tym również:
  - niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,
  - koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu,
  - opłaty notarialne, sądowe, odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych wynikłe do zakończenia budowy.

### **Umorzenia (amortyzacja) środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (zwanych dalej wartości nip)**

- odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe dokonywane są na zasadzie planowego, systematycznego rozłożenia ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego i wartości niematerialnych i prawnych do użytkowania, a jej zakończenie nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego i wartości niematerialnych i prawnych lub przeznaczenia ich do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia ich niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego i wartości niematerialnych i prawnych;
- odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania;
- ustalając zasady umarzania lub amortyzacji, jednostka przyjmuje stawki określone w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych;
- w jednostkach przyjęto metodę liniową do wszystkich środków trwałych;
- dla środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych jednostka ustala odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe w sposób uproszczony, przez dokonywanie zbiorczych

odpisów dla grup środków zbliżonych rodzajem i przeznaczeniem lub jednorazowo odpisując wartość tego rodzaju aktywów;

- jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, są umarzone: książki i inne zbiory biblioteczne, środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych, odzież i umundurowanie, meble i dywany, inwentarz żywy, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do użytkowania;
- środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości od 1.500 zł do 10.000 zł umarza się jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia;
- nie umarza się gruntów oraz dóbr kultury;
- dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

#### **Udziały (akcje) w innych jednostkach zaliczone do aktywów trwałych (dotyczy UMO)**

- udziały (akcje) są wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości lub wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia – jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności;
- odpisu wyrażającego trwałą utratę wartości dokonuje się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego.

#### **Należności i udzielone pożyczki**

- na dzień powstania: należności i udzielone pożyczki są wyceniane według wartości nominalnej;
- na dzień bilansowy: należności i udzielone pożyczki są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny;
- kwota wymagająca zapłaty obejmuje kwotę główną powiększoną o należne odsetki ustawowe;
- należności i udzielone pożyczki zaliczane do aktywów finansowych są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia;
- wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego,
- odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji,
- należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość, natomiast jeżeli nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych;
- odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzonych na podstawie ustaw, obciążają fundusze;
- odpisy aktualizujące wartość należności są dokonywane nie później niż na dzień bilansowy.

### **Rzeczowe składniki aktywów obrotowych**

- na dzień nabycia lub powstania, zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych są wyceniane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia;
- na dzień nabycia lub powstania, zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych są wyceniane według cen zakupu lub kosztów wytworzenia;
- na dzień bilansowy, rzeczowe składniki aktywów obrotowych są wyceniane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny sprzedaży netto danego składnika aktywów, należy w inny sposób określić jego wartość godziwą na dzień bilansowy;
- w przypadku braku możliwości ustalenia ceny nabycia, w szczególności gdy przyjęto składniki nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny – wycenia się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu;
- jeżeli nie zniekształca to stanu aktywów oraz wyniku finansowego wycenia się:
  - materiały i towary - w cenach zakupu,
  - produkty w toku produkcji - w wysokości bezpośrednich kosztów wytworzenia lub tylko materiałów bezpośrednich,
  - produkty w toku produkcji - nie są wyceniane w ogóle, przy czym zasady dotyczące produktów w toku nie są stosowane do produkcji o przewidywanym czasie wykonania dłuższym niż 3 miesiące;
- jeżeli ceny nabycia albo zakupu, albo koszty wytworzenia jednakowych albo uznanych za jednakowe, ze względu na podobieństwo rodzaju i przeznaczenie, są różne, wartość stanu końcowego rzeczowych składników aktywów obrotowych wycenia się według wybranej przez jednostkę metody ustalania wartości ich rozchodu, w tym zużycia, sprzedaży:
  - według cen przeciętnych, to jest ustalonych w wysokości średniej ważonej cen (kosztów) danego składnika aktywów,
  - przyjmując, że rozchód składnika aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najwcześniej nabyła (wytworzyła),
  - przyjmując, że rozchód składników aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najpóźniej nabyła (wytworzyła),
  - w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (kosztów) tych składników aktywów, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia.
- stosuje się następującą metodę prowadzenia kont ksiąg pomocniczych dla grup rzeczowych składników aktywów obrotowych:
  - ewidencję ilościowo-wartościową, w której dla każdego składnika ujmuje się obroty i stany w jednostkach naturalnych i pieniężnych,
  - ewidencję ilościową obrotów i stanów, prowadzoną dla poszczególnych składników lub ich jednorodnych grup wyłącznie w jednostkach naturalnych. Wartość stanu wycenia się przynajmniej na koniec okresu sprawozdawczego, za który następują rozliczenia z budżetem z tytułu podatku dochodowego, dokonane na podstawie danych rzeczywistych,
  - odpisywania w koszty wartości materiałów i towarów na dzień ich zakupu lub produktów gotowych w momencie ich wytworzenia, połączone z ustalaniem stanu tych składników

aktywów i jego wyceny oraz kosztów o wartość tego stanu, nie później niż na dzień bilansowy.

### **Środki pieniężne**

- środki pieniężne wycenia się według wartości nominalnej.

### **Składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych**

- należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych są wyceniane nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy;
- na dzień bilansowy wycenia się wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów - po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski;
- wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmują się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odpowiednio po kursie:
  - faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
  - średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa wyżej, a także w przypadku pozostałych operacji.

### **Zobowiązania**

- na dzień powstania zobowiązania są wyceniane według wartości nominalnej;
- na dzień bilansowy zobowiązania są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty;
- zaciągnięte zobowiązania finansowe na dzień bilansowy wycenione są według skorygowanej ceny nabycia zgodnie z art. 28 ust. 8a ustawy o rachunkowości oraz rozporządzeniem w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

### **Rezerwy**

- rezerwy są wyceniane w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości;
- rezerwy tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności skutki toczącego się postępowania sądowego lub przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją;
- rezerwy zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą;
- powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, zmniejsza rezerwę.

### **Rozliczenia międzyokresowe kosztów**

- jednostki dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych;

- jednostki dokonują biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy, wynikających w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz jednostki przez kontrahentów jednostki, a kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny. Czas i sposób rozliczenia powinien być uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności;
- odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń;
- czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów wycenia się w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na przyszłe okresy sprawozdawcze. Zobowiązania ujęte jako bierne rozliczenia międzyokresowe zmniejszają koszty okresu sprawozdawczego, w którym stwierdzono, że zobowiązania te nie powstały;
- jednostka nie stosuje rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeśli dotyczy to kosztów mało istotnych co do znaczenia, lub przechodzących z roku na rok w zbliżonej wysokości i tego samego rodzaju. Stosowane uproszczenie nie wywiera istotnie ujemnego wpływu na jakość sprawozdania finansowego.

#### **Rozliczenia międzyokresowe przychodów**

- rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny i obejmują w szczególności równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych;
- jednostka nie stosuje rozliczeń międzyokresowych przychodów, jeśli dotyczy to przychodów mało istotnych co do znaczenia, lub przechodzących z roku na rok w zbliżonej wysokości i tego samego rodzaju. Stosowane uproszczenie nie wywiera istotnie ujemnego wpływu na jakość sprawozdania finansowego;
- rozliczenia międzyokresowe przychodów ujmuje się w wartości nominalnej i w takiej przyjmuje na dzień bilansowy.

#### **Fundusz statutowy**

Fundusz jednostki jest wyceniany zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) odnośnie konta 800.

- zgodnie z zapisami na zmniejszenia funduszu przyjmowane są:
  - przeksięgowanie straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860,
  - przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222,
  - przeksięgowanie, w końcu roku obrotowego, dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810,
  - różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych,
  - wartość sprzedanych, nieodpłatnie przekazanych oraz wniesionych w formie wkładu niepieniężnego (aportu) środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie,
  - wartość pasywów przejętych od zlikwidowanych jednostek,

- równowartość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie przez samorządowy zakład budżetowy, a także od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na sfinansowanie których samorządowy zakład budżetowy otrzymał środki pieniężne, w korespondencji ze stroną Ma konta 760;
- na zwiększenia funduszu przyjmowane są:
  - przeksięgowanie zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860,
  - przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223,
  - wpływ środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji,
  - różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych,
  - nieodpłatne otrzymanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie,
  - wartość aktywów przejętych od zlikwidowanych jednostek,
  - wartość objętych akcji i udziałów.

## **II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:**

1.

1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia:

- zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarzanych w czasie,
- zmiany stanu umorzenia/amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarzanych w czasie,
- zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarzanych jednorazowo,
- zmiany stanu umorzenia/amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarzanych jednorazowo.

Zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarżonych w czasie

| Lp.    | Wyszczególnienie  | Stan na początek roku obrotowego | Zwiększenia   |                             |              |   |                                    | Zmniejszenia  |              |                             |              |   | Stan na koniec roku obrotowego (3 + 8 - 14) |   |
|--------|---|----------------------------------|---------------|-----------------------------|--------------|---|------------------------------------|---------------|--------------|-----------------------------|--------------|---|---|---|
|        |   |                                  | nabycie       | przemieszczenie wewnętrzne* | aktualizacja | inne zwiększenia (w tym nieodpłatnie otrzymane) | zwiększenia ogółem (4 + 5 + 6 + 7) | zbycie        | likwidacja   | przemieszczenie wewnętrzne* | aktualizacja | inne zmniejszenia (w tym nieodpłatnie przekazane) |   | zmniejszenia ogółem (9 + 10 + 11 + 12 + 13) |
| 1      | 2   | 3                                | 4             | 5                           | 6            | 7   | 8                                  | 9             | 10           | 11                          | 12           | 13  | 14  | 15  |
| I.     | Razem wartości niematerialne i prawne (1.1 + 1.2)   | 27 939 855,35                    | 349 995,28    | 0,00                        | 0,00         | 58 543,12                                       | 408 538,40                         | 0,00          | 1 608 658,41 | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 1 608 658,41                                | 26 739 735,34                               |
| 1.1.   | Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego   | 27 265 433,31                    | 349 995,28    | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 349 995,28                         | 0,00          | 1 608 658,41 | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 1 608 658,41                                | 26 006 770,18                               |
| 1.2.   | Pozostałe wartości niematerialne i prawne   | 674 422,04                       | 0,00          | 0,00                        | 0,00         | 58 543,12                                       | 58 543,12                          | 0,00          | 0,00         | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 0,00  | 732 965,16                                  |
| II.    | Razem rzeczowe aktywa trwałe (2 + 3 + 4)  | 4 984 888 791,54                 | 24 986 008,04 | 10 304 346,52               | 0,00         | 228 029 039,48                                  | 263 319 394,04                     | 18 804 534,67 | 5 174 873,40 | 10 370 089,53               | 0,00         | 166 768 738,70                                    | 201 118 236,30                              | 5 047 089 949,28                            |
| 2.     | Razem środki trwałe (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5)   | 4 641 160 186,26                 | 4 287 996,71  | 10 304 346,52               | 0,00         | 84 471 480,59                                   | 99 063 823,82                      | 18 804 534,67 | 5 174 873,40 | 0,00                        | 0,00         | 105 984 095,11                                    | 129 963 503,18                              | 4 610 260 506,90                            |
| 2.1.   | Grunt ogółem, w tym: Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom | 2 073 922 514,38                 | 355 056,80    | 0,00                        | 0,00         | 56 844 110,31                                   | 57 199 167,11                      | 12 438 512,29 | 0,00         | 0,00                        | 0,00         | 70 751 579,66                                     | 83 190 091,95                               | 2 047 931 589,54                            |
| 2.1.1. | Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej  | 475 108 010,00                   | 0,00          | 0,00                        | 0,00         | 231 930,10                                      | 231 930,10                         | 3 533,00      | 0,00         | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 3 533,00                                    | 475 336 407,10                              |
| 2.2.   | Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej  | 2 264 169 631,02                 | 1 149 015,82  | 9 775 557,50                | 0,00         | 21 499 814,35                                   | 32 424 387,67                      | 6 279 935,79  | 987 905,29   | 0,00                        | 0,00         | 32 097 705,18                                     | 39 365 546,26                               | 2 257 228 472,43                            |
| 2.3.   | Urządzenia techniczne i maszyny   | 145 864 078,33                   | 1 715 268,41  | 105 657,00                  | 0,00         | 1 249 812,31                                    | 3 070 737,72                       | 24 196,59     | 3 410 008,81 | 0,00                        | 0,00         | 1 337 031,29                                      | 4 771 236,69                                | 144 163 579,36                              |
| 2.4.   | Środki transportu   | 129 222 716,97                   | 894 775,60    | 211 122,91                  | 0,00         | 4 423 425,95                                    | 5 529 324,46                       | 61 890,00     | 166 500,00   | 0,00                        | 0,00         | 1 182 357,11                                      | 1 410 747,11                                | 133 341 294,32                              |
| 2.5.   | Inne środki trwałe, w tym:  | 27 981 245,56                    | 173 880,08    | 212 009,11                  | 0,00         | 454 317,67                                      | 840 206,86                         | 0,00          | 610 459,30   | 0,00                        | 0,00         | 615 421,87  | 1 225 881,17                                | 27 595 571,25                               |
| 2.5.1. | Dobra kultury   | 279 820,50                       | 0,00          | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 0,00                               | 0,00          | 0,00         | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 0,00  | 279 820,50                                  |
| 3.     | Środki trwałe w budowie (inwestycje)  | 299 853 616,08                   | 20 698 011,33 | 0,00                        | 0,00         | 143 557 558,89                                  | 164 255 570,22                     | 0,00          | 0,00         | 10 370 089,53               | 0,00         | 16 909 654,39                                     | 27 279 743,92                               | 436 829 442,38                              |
| 4.     | Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)  | 43 874 989,20                    | 0,00          | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 0,00                               | 0,00          | 0,00         | 0,00                        | 0,00         | 43 874 989,20                                     | 43 874 989,20                               | 0,00  |

**Zmiany stanu umorzenia/amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarżonych w czasie**

| Lp.    | Wyszczególnienie   | Stan na początek roku obrotowego | Zwiększenia   |              |                  |                                | Zmniejszenia                 |                                     |                   |                                | Stan na koniec roku obrotowego (3 + 7 - 11) |
|--------|--|----------------------------------|---|--------------|------------------|--------------------------------|------------------------------|-------------------------------------|-------------------|--------------------------------|---|
|        |  |                                  | amortyzacja za rok obrotowy (koszt rodzajowy konto 400) | aktualizacja | inne zwiększenia | zwiększenia ogółem (4 + 5 + 6) | dotyczące zbytych składników | dotyczące zlikwidowanych składników | inne zmniejszenia | zmniejszenia ogółem (+ 9 + 10) |   |
| 1      | 2  | 3                                | 4   | 5            | 6                | 7                              | 8                            | 9                                   | 10                | 11                             | 12  |
| I.     | Razem wartości niematerialne i prawne (1.1 + 1.2)  | 19 264 859,41                    | 5 417 513,97  | 0,00         | 58 543,12        | 5 476 057,09                   | 0,00                         | 1 608 658,41                        | 0,00              | 1 608 658,41                   | 23 132 258,09                               |
| 1.1.   | Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego  | 18 605 710,63                    | 5 407 867,71  | 0,00         | 0,00             | 5 407 867,71                   | 0,00                         | 1 608 658,41                        | 0,00              | 1 608 658,41                   | 22 404 919,93                               |
| 1.2.   | Pozostałe wartości niematerialne i prawne  | 659 148,78                       | 9 646,26  | 0,00         | 58 543,12        | 68 189,38                      | 0,00                         | 0,00                                | 0,00              | 0,00                           | 727 338,16                                  |
| II.    | Razem rzeczowe aktywa trwałe (2 + 3 + 4)   | 989 490 616,24                   | 104 563 467,66  | 0,00         | 182 585 544,21   | 287 149 011,87                 | 5 886 697,81                 | 4 658 889,96                        | 18 973 479,07     | 29 519 066,84                  | 1 247 120 561,27                            |
| 2.     | Razem środki trwałe (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5)  | 989 490 616,24                   | 104 563 467,66  | 0,00         | 182 585 544,21   | 287 149 011,87                 | 5 886 697,81                 | 4 658 889,96                        | 18 973 479,07     | 29 519 066,84                  | 1 247 120 561,27                            |
| 2.1.   | Grunty, w tym:<br>Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom | 0,00                             | 2 473,90  | 0,00         | 165 337 332,44   | 165 339 806,34                 | 0,00                         | 0,00                                | 0,00              | 0,00                           | 165 339 806,34                              |
| 2.1.1. | Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej   | 814 330 306,82                   | 82 121 984,35   | 0,00         | 12 292 428,11    | 94 414 412,46                  | 4 585 408,05                 | 408 158,96                          | 17 886 502,96     | 22 880 069,97                  | 885 864 649,31                              |
| 2.3.   | Urządzenia techniczne i maszyny  | 93 409 722,01                    | 11 962 442,08   | 0,00         | 910 443,67       | 12 872 885,75                  | 105 067,31                   | 3 376 166,19                        | 966 127,96        | 4 447 361,46                   | 101 835 246,30                              |
| 2.4.   | Środki transportu  | 58 347 228,64                    | 8 836 264,57  | 0,00         | 3 730 739,90     | 12 567 004,47                  | 1 071 994,69                 | 166 500,00                          | 8 050,65          | 1 246 545,34                   | 69 667 687,77                               |
| 2.5.   | Inne środki trwałe, w tym:<br>2.5.1 Dobra kultury  | 23 403 358,77                    | 1 640 302,76  | 0,00         | 314 600,09       | 1 954 902,85                   | 124 227,76                   | 708 064,81                          | 112 797,50        | 945 090,07                     | 24 413 171,55                               |
| 3.     | Środki trwałe w budowie (inwestycje)   | 0,00                             | 0,00  | 0,00         | 0,00             | 0,00                           | 0,00                         | 0,00                                | 0,00              | 0,00                           | 0,00  |
| 4.     | Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)   | 0,00                             | 0,00  | 0,00         | 0,00             | 0,00                           | 0,00                         | 0,00                                | 0,00              | 0,00                           | 0,00  |

Zgodnie ze stanowiskiem KSR nr 2/2019 z dnia 22 stycznia 2019 r. skumulowana wartość odpisów z tytułu trwałej utraty wartości spowodowanych ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego wyniosła 165.102.997,18 zł.

Zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarżanych jednorazowo

| Lp.  | Wyszczególnienie  | Stan na początek roku obrotowego | Zwiększenia  |                             |              |   |                                    |        | Zmniejszenia |                             |              |   |   |                | Stan na koniec roku obrotowego (3 + 8 - 14) |
|------|---|----------------------------------|--------------|-----------------------------|--------------|---|------------------------------------|--------|--------------|-----------------------------|--------------|---|---|----------------|---|
|      |   |                                  | nabycie      | przemieszczenie wewnętrzne* | aktualizacja | inne zwiększenia (w tym nieodpłatnie otrzymane) | zwiększenia ogółem (4 + 5 + 6 + 7) | zbycie | likwidacja   | przemieszczenie wewnętrzne* | aktualizacja | inne zmniejszenia (w tym nieodpłatnie przekazane) | zmniejszenia ogółem (9 + 10 + 11 + 12 + 13) |                |   |
| 1    | 2   | 3                                | 4            | 5                           | 6            | 7   | 8                                  | 9      | 10           | 11                          | 12           | 13  | 14  | 15             |   |
| I.   | Razem wartości niematerialne i prawne (1.1 + 1.2)                 | 2 625 372,18                     | 294 056,76   | 0,00                        | 0,00         | 9 369,84  | 303 426,60                         | 0,00   | 40 163,47    | 0,00                        | 0,00         | 2 780,69  | 42 944,16                                   | 2 885 854,62   |   |
| I.1. | Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego | 2 536 876,08                     | 281 676,32   | 0,00                        | 0,00         | 9 369,84  | 291 046,16                         | 0,00   | 37 467,83    | 0,00                        | 0,00         | 2 780,69  | 40 248,52                                   | 2 787 673,72   |   |
| I.2. | Pozostałe wartości niematerialne i prawne                         | 88 496,10                        | 12 380,44    | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 12 380,44                          | 0,00   | 2 695,64     | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 2 695,64                                    | 98 180,90      |   |
| II.  | Razem rzeczowe aktywa trwałe (2)                                  | 104 144 303,34                   | 6 333 236,99 | 65 743,01                   | 0,00         | 1 377 598,92                                    | 7 776 578,92                       | 0,00   | 1 811 023,65 | 0,00                        | 0,00         | 1 335 806,34                                      | 3 146 829,99                                | 108 774 052,27 |   |
| 2.   | Razem środki trwałe (2.1 + 2.2 + 2.3)                             | 104 144 303,34                   | 6 333 236,99 | 65 743,01                   | 0,00         | 1 377 598,92                                    | 7 776 578,92                       | 0,00   | 1 811 023,65 | 0,00                        | 0,00         | 1 335 806,34                                      | 3 146 829,99                                | 108 774 052,27 |   |
| 2.1. | Pozostałe śr. trwałe (jednor. umarżane)                           | 98 128 074,64                    | 5 606 349,48 | 65 743,01                   | 0,00         | 1 335 824,37                                    | 7 007 916,86                       | 0,00   | 1 333 893,19 | 0,00                        | 0,00         | 1 335 790,09                                      | 2 669 683,28                                | 102 466 308,22 |   |
| 2.2. | Zbiory biblioteczne   | 6 016 228,70                     | 726 887,51   | 0,00                        | 0,00         | 41 774,55                                       | 768 662,06                         | 0,00   | 477 130,46   | 0,00                        | 0,00         | 16,25   | 477 146,71                                  | 6 307 744,05   |   |
| 2.3. | Zapasy wojenne  | 0,00                             | 0,00         | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 0,00                               | 0,00   | 0,00         | 0,00                        | 0,00         | 0,00  | 0,00  | 0,00           |   |

**Zmiany stanu umorzenia/amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych - umarżanych jednorazowo**

| Lp.  | Wyszczególnienie  | Stan na początek roku obrotowego | umorzenie za rok obrotowy * | Zwiększenia |              |              |      |              |              | Zmniejszenia |    |    |    | Stan na koniec roku obrotowego (3 + 7 - 11) |
|------|---|----------------------------------|-----------------------------|-------------|--------------|--------------|------|--------------|--------------|--------------|----|----|----|---|
|      |   |                                  |                             | 3           | 4            | 5            | 6    | 7            | 8            | 9            | 10 | 11 | 12 |   |
| I.   | Razem wartości niematerialne i prawne (1.1 + 1.2)                 | 2 625 372,18                     | 272 475,18                  | 0,00        | 30 951,42    | 303 426,60   | 0,00 | 40 163,47    | 2 780,69     | 42 944,16    |    |    |    | 2 885 854,62                                |
| 1.1. | Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego | 2 536 876,08                     | 260 094,74                  | 0,00        | 30 951,42    | 291 046,16   | 0,00 | 37 467,83    | 2 780,69     | 40 248,52    |    |    |    | 2 787 673,72                                |
| 1.2. | Pozostałe wartości niematerialne i prawne                         | 88 496,10                        | 12 380,44                   | 0,00        | 0,00         | 12 380,44    | 0,00 | 2 695,64     | 0,00         | 2 695,64     |    |    |    | 98 180,90                                   |
| II.  | Razem rzeczowe aktywa trwałe (2)                                  | 104 144 303,34                   | 6 288 539,27                | 0,00        | 1 488 039,65 | 7 776 578,92 | 0,00 | 1 800 850,83 | 1 345 979,16 | 3 146 829,99 |    |    |    | 108 774 052,27                              |
| 2.   | Razem środki trwałe (2.1 + 2.2 + 2.3)                             | 104 144 303,34                   | 6 288 539,27                | 0,00        | 1 488 039,65 | 7 776 578,92 | 0,00 | 1 800 850,83 | 1 345 979,16 | 3 146 829,99 |    |    |    | 108 774 052,27                              |
| 2.1. | Pozostałe śr. trwałe (jednor. umarżane)                           | 98 128 074,64                    | 5 560 474,40                | 0,00        | 1 447 442,46 | 7 007 916,86 | 0,00 | 1 324 336,84 | 1 345 346,44 | 2 669 683,28 |    |    |    | 102 466 308,22                              |
| 2.2. | Zbiory biblioteczne   | 6 016 228,70                     | 728 064,87                  | 0,00        | 40 597,19    | 768 662,06   | 0,00 | 476 513,99   | 632,72       | 477 146,71   |    |    |    | 6 307 744,05                                |
| 2.3. | Zapasy wojenne  | 0,00                             | 0,00                        | 0,00        | 0,00         | 0,00         | 0,00 | 0,00         | 0,00         | 0,00         |    |    |    | 0,00  |

## 1.2. Aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami

Aktualna wartość rynkowa środków trwałych określona na podstawie cen rynkowych stosowanych w obrocie rzeczami lub prawami tego samego rodzaju

| Lp. | Grupy rodzajowe                                       | Wartość bilansowa na koniec roku obrotowego | Aktualna wartość rynkowa - wartość na koniec roku obrotowego |
|-----|---|---|--|
| 1   | Grunty  | 13 321 403,46                               | 19 771 872,70  |
| 2   | Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej | 135 560 918,60                              | 238 036 268,99   |
| 3   | Urządzenia techniczne i maszyny                       | 1 787 480,91                                | 10 251 741,61  |
| 4   | Środki transportu                                     | 4 085 894,56                                | 27 318 328,19  |
| 5   | Inne środki trwałe                                    | 403 617,94                                  | 5 126 780,47   |
| 6   | Dobra kultury   | 0,00  | 0,00   |

Wartość bilansowa środków trwałych, co do których brak informacji o aktualnej wartości rynkowej

| Lp. | Grupy rodzajowe                                       | Wartość bilansowa na koniec roku obrotowego | Aktualna wartość rynkowa - wartość na koniec roku obrotowego |
|-----|---|---|--|
| 1   | Grunty  | 1 869 270 379,74                            | brak informacji o aktualnej wartości rynkowej                |
| 2   | Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej | 1 235 802 904,52                            | brak informacji o aktualnej wartości rynkowej                |
| 3   | Urządzenia techniczne i maszyny                       | 40 540 852,15                               | brak informacji o aktualnej wartości rynkowej                |
| 4   | Środki transportu                                     | 59 587 711,99                               | brak informacji o aktualnej wartości rynkowej                |
| 5   | Inne środki trwałe                                    | 2 778 781,76                                | brak informacji o aktualnej wartości rynkowej                |
| 6   | Dobra kultury   | 279 820,50                                  | brak informacji o aktualnej wartości rynkowej                |

## 1.3. Kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych

Nie wystąpiły odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych.

## 1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczysto

Wartość gruntów użytkowanych wieczysto (otrzymane, nabyte)\*

| Lp.  | Właściciel gruntu | Powierzchnia (m <sup>2</sup> ) | Wartość gruntów użytkowanych wieczysto – stan na początek roku obrotowego | Zwiększenia wartości gruntów użytkowanych wieczysto w ciągu roku obrotowego | Zmniejszenia wartości gruntów użytkowanych wieczysto w ciągu roku obrotowego | Stan wartości gruntów użytkowanych wieczysto na koniec roku obrotowego |
|------|-------------------|--------------------------------|---|---|--|--|
| 1    | 2                 | 3                              | 4   | 5   | 6  | 7  |
| 1.   | Skarb Państwa     | 14 538                         | 4 238 090,35  | 0,00  | 23 014,59  | 4 215 075,76   |
| 2.   | Gmina Purda       | 0                              | 1 412 800,00  | 0,00  | 1 412 800,00   | 0,00   |
| SUMA |                   | 14 538                         | 5 650 890,35  | 0,00  | 1 435 814,59   | 4 215 075,76   |

\* grunty przejęte (otrzymane, nabyte) przez jednostki w użytkowanie wieczyste i pozostające w ich władaniu na koniec roku obrotowego. Grunty użytkowane wieczysto to grunty, których właścicielem jest Skarb Państwa lub jest oddane jednostce w użytkowanie wieczyste na podstawie Kodeksu Cywilnego oraz Ustawy o Gospodarce Nieruchomościami (ewidencja księgowa pozabilansowa).

**Wartość gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste**

| Lp. | Właściciel gruntu | Powierzchnia (m <sup>2</sup> ) | Wartość gruntów użytkowanych wieczysto – stan na początek roku obrotowego | Zwiększenia wartości gruntów użytkowanych wieczysto w ciągu roku obrotowego | Zmniejszenia wartości gruntów użytkowanych wieczysto w ciągu roku obrotowego | Stan wartości gruntów użytkowanych wieczysto na koniec roku obrotowego |
|-----|-------------------|--------------------------------|---|---|--|--|
| 1   | 2                 | 3                              | 4   | 5   | 6  | 7  |
| 1.  | Gmina Olsztyn     | 4 430 794                      | 475 108 010,00  | 231 930,10  | 165 106 530,18   | 310 233 409,92   |
|     | SUMA              | 4 430 794                      | 475 108 010,00  | 231 930,10  | 165 106 530,18   | 310 233 409,92   |

**1.5. Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu**

**Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu**

| Lp. | Wyszczególnienie                                      | Wartość na początek roku obrotowego | Zwiększenia | Zmniejszenia | Wartość na koniec roku obrotowego |
|-----|---|-------------------------------------|-------------|--------------|-----------------------------------|
| 1   | 2   | 3                                   | 4           | 5            | 6                                 |
| 1.  | Grunty:   | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy najmu                                  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy dzierżawy                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy użyczenia                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy leasingu                               | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | inne  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
| 2.  | Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy najmu                                  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy dzierżawy                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy użyczenia                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy leasingu                               | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | inne  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
| 3.  | Urządzenia techniczne i maszyny                       | 7 320,75                            | 0,00        | 0,00         | 7 320,75                          |
|     | z tytułu umowy najmu                                  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy dzierżawy                              | 7 320,75                            | 0,00        | 0,00         | 7 320,75                          |
|     | z tytułu umowy użyczenia                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy leasingu                               | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | inne  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
| 4.  | Środki transportu                                     | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy najmu                                  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy dzierżawy                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy użyczenia                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy leasingu                               | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | inne  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
| 5.  | Inne środki trwałe                                    | 0,00                                | 10 355,52   | 0,00         | 10 355,52                         |
|     | z tytułu umowy najmu                                  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy dzierżawy                              | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | z tytułu umowy użyczenia                              | 0,00                                | 10 355,52   | 0,00         | 10 355,52                         |
|     | z tytułu umowy leasingu                               | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |
|     | inne  | 0,00                                | 0,00        | 0,00         | 0,00                              |

## 1.6. Liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

### Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz papierów wartościowych

| Lp.  | Wyszczególnienie  | Stan na początek roku obrotowego |                | Zwiększenia [+] |              | Zmniejszenia [-] |            | Stan na koniec roku obrotowego |                |
|------|---|----------------------------------|----------------|-----------------|--------------|------------------|------------|--------------------------------|----------------|
|      |   | Ilość                            | Wartość        | Ilość           | Wartość      | Ilość            | Wartość    | Ilość                          | Wartość        |
| 1    | 2   | 3                                | 4              | 5               | 6            | 7                | 8          | 9                              | 10             |
| 1.   | Akcje   | 8 000                            | 80 000,00      | 2 000           | 20 000,00    | 0                | 0,00       | 10 000                         | 100 000,00     |
| 1.1  | Stomil Olsztyn SA   | 8 000                            | 80 000,00      | 2 000           | 20 000,00    | 0                | 0,00       | 10 000                         | 100 000,00     |
| 2.   | Udziały   | 581 336                          | 289 420 000,00 | 10 376          | 5 188 000,00 | 376              | 188 000,00 | 591 336                        | 294 420 000,00 |
| 2.1. | Porty Lotnicze Mazury Szczytno  | 40                               | 12 000,00      | 0               | 0,00         | 0                | 0,00       | 40                             | 12 000,00      |
| 2.2. | Olsztyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Olsztynie    | 102 618                          | 51 309 000,00  | 0               | 0,00         | 0                | 0,00       | 102 618                        | 51 309 000,00  |
| 2.3. | Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Olsztynie            | 12 110                           | 6 055 000,00   | 0               | 0,00         | 0                | 0,00       | 12 110                         | 6 055 000,00   |
| 2.4. | Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie          | 312 894                          | 156 447 000,00 | 0               | 0,00         | 0                | 0,00       | 312 894                        | 156 447 000,00 |
| 2.5. | Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Olsztynie       | 116 000                          | 58 000 000,00  | 10 000          | 5 000 000,00 | 0                | 0,00       | 126 000                        | 63 000 000,00  |
| 2.6. | Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Olsztynie Sp. z o.o. w Olsztynie | 32 750                           | 16 375 000,00  | 0               | 0,00         | 0                | 0,00       | 32 750                         | 16 375 000,00  |
| 2.7. | Zakład Budynków Komunalnych I Sp. z o.o. w Olsztynie                      | 1 448                            | 724 000,00     | 376             | 188 000,00   | 0                | 0,00       | 1 824                          | 912 000,00     |
| 2.8. | Zakład Budynków Komunalnych II Sp. z o.o. w Olsztynie                     | 3 100                            | 310 000,00     | 0               | 0,00         | 0                | 0,00       | 3 100                          | 310 000,00     |
| 2.9. | Zakład Budynków Komunalnych IV Sp. z o.o. w Olsztynie                     | 376                              | 188 000,00     | 0               | 0,00         | 376              | 188 000,00 | 0                              | 0,00           |
| 3.   | Inne papiery wartościowe  | 0                                | 0,00           | 0               | 0,00         | 0                | 0,00       | 0                              | 0,00           |
|      | SUMA  | 589 336                          | 289 500 000    | 12 376          | 5 208 000    | 376              | 188 000    | 601 336                        | 294 520 000    |

### Liczba oraz wartość posiadanych dłużnych papierów wartościowych w obrocie gieldowym

| Rodzaj posiadanych papierów wartościowych | Stan na początek roku obrotowego |               | Zmiany w trakcie roku obrotowego |                      |                     |                       | Stan na koniec roku obrotowego |               |
|---|----------------------------------|---------------|----------------------------------|----------------------|---------------------|-----------------------|--------------------------------|---------------|
|   | Ilość                            | Wartość       | Zwiększenie ilości               | Zwiększenie wartości | Zmniejszenie ilości | Zmniejszenie wartości | Ilość                          | Wartość       |
| Obligacje komunalne razem:                | 48 000                           | 48 000 000,00 | 0,00                             | 0,00                 | 0,00                | 0,00                  | 48 000                         | 48 000 000,00 |
| Obligacje 2019                            | 48 000                           | 48 000 000,00 | 0,00                             | 0,00                 | 0,00                | 0,00                  | 48 000                         | 48 000 000,00 |

### Liczba oraz wartość posiadanych dłużnych papierów wartościowych poza obrotem gieldowym

| Rodzaj posiadanych papierów wartościowych | Stan na początek roku obrotowego |                | Zmiany w trakcie roku obrotowego |                      |                     |                       | Stan na koniec roku obrotowego |                |
|---|----------------------------------|----------------|----------------------------------|----------------------|---------------------|-----------------------|--------------------------------|----------------|
|   | Ilość                            | Wartość        | Zwiększenie ilości               | Zwiększenie wartości | Zmniejszenie ilości | Zmniejszenie wartości | Ilość                          | Wartość        |
| Obligacje komunalne razem:                | 229 500                          | 229 500 000,00 | 0,00                             | 0,00                 | 6 000               | 6 000 000,00          | 223 500                        | 223 500 000,00 |
| Obligacje 2015                            | 139 000                          | 139 000 000,00 | 0,00                             | 0,00                 | 6 000               | 6 000 000,00          | 133 000                        | 133 000 000,00 |
| Obligacje 2018                            | 90 500                           | 90 500 000,00  | 0,00                             | 0,00                 | 0,00                | 0,00                  | 90 500                         | 90 500 000,00  |

**1.7. Dane o odpisach aktualizujących wartość należności z uwzględnieniem należności finansowych, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)**

**Dane o odpisach aktualizujących wartość należności z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)**

| Lp.  | Kategoria  | Stan na początek roku obrotowego | Zwiększenia   | Wykorzystanie | Rozwiązanie  | Stan na koniec roku obrotowego |
|------|--|----------------------------------|---------------|---------------|--------------|--------------------------------|
| 1    | 2  | 3                                | 4             | 5             | 6            | 7                              |
| 1.   | Z tytułu należności cywilnoprawnych  | 69 493 069,47                    | 16 078 683,69 | 9 134 253,74  | 3 672 739,59 | 72 764 759,83                  |
| 2.   | Z tytułu należności publicznoprawnych  | 13 778 123,29                    | 9 322 634,63  | 3 707 410,89  | 3 943 382,61 | 15 449 964,42                  |
| 3.   | Z tytułu zaliczki i funduszu alimentacyjnego   | 86 883 909,65                    | 7 783 436,67  | 1 165 596,15  | 1 596 121,91 | 91 905 628,26                  |
| 4.   | Z pozostałych tytułów: świadczenie Dobry Start, należności PFRON z tytułu zaliczek na likwidację barier architektonicznych w mieszkaniach. | 16 808,30                        | 323,29        | 0,00          | 2 015,68     | 15 115,91                      |
| SUMA |  | 170 171 910,71                   | 33 185 078,28 | 14 007 260,78 | 9 214 259,79 | 180 135 468,42                 |

Odpisy aktualizujące wartość należności w księgach budżetu jednostki samorządu terytorialnego nie wystąpiły.

**1.8. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym**

**Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym**

| Lp.  | Kategoria   | Stan na początek roku obrotowego | Zwiększenia rezerw | Wykorzystanie rezerw | Rozwiązanie rezerw | Stan na koniec roku obrotowego |
|------|---|----------------------------------|--------------------|----------------------|--------------------|--------------------------------|
| 1    | 2   | 4                                | 5                  | 6                    | 7                  | 8                              |
| 1.   | Rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu toczących się postępowań sądowych                   | 0,00                             | 0,00               | 0,00                 | 0,00               | 0,00                           |
| 2.   | Rezerwy na zobowiązania z tytułu odszkodowań, które zostaną poniesione w przyszłości          | 0,00                             | 0,00               | 0,00                 | 0,00               | 0,00                           |
| 3.   | Inne rezerwy: z tytułu towarów i usług, opłaty za budynki będące w administracji tymczasowej. | 306 251,91                       | 194 547,97         | 0,00                 | 306 251,91         | 194 547,97                     |
| SUMA |   | 306 251,91                       | 194 547,97         | 0,00                 | 306 251,91         | 194 547,97                     |

**1.9. Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:**

- a) powyżej 1 roku do 3 lat
- b) powyżej 3 do 5 lat
- c) powyżej 5 lat

**Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:**

| Lp. | Wyszczególnienie zobowiązań według tytułów | Okres wymagalności      |                        |               | Razem    |
|-----|--|-------------------------|------------------------|---------------|----------|
|     |  | powyżej 1 roku do 3 lat | powyżej 3 lat do 5 lat | powyżej 5 lat |          |
| 1   | 2  | 3                       | 4                      | 5             | 6        |
| 1.  | Oплата za infrastrukturę - pas drogowy     | 447,04                  | 447,04                 | 4 140,48      | 5 034,56 |
|     | Ogółem:                                    | 447,04                  | 447,04                 | 4 140,48      | 5 034,56 |

**Długoterminowe zobowiązania finansowe wykazane w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego**

| Lp. | Wyszczególnienie zobowiązań według tytułów | Okres wymagalności |                         |                        |                | Razem          |
|-----|--|--------------------|-------------------------|------------------------|----------------|----------------|
|     |  | do roku            | powyżej 1 roku do 3 lat | powyżej 3 lat do 5 lat | powyżej 5 lat  |                |
| 1   | 2  | 3                  | 4                       | 5                      | 6              | 7              |
| 1.  | Kredyty, pożyczki, obligacje               | 33 546 340,59      | 43 414 306 57           | 57 790 223,43          | 161 886 050,36 | 296 636 920,95 |
|     | Ogółem:                                    | 33 546 340,59      | 43 414 306 57           | 57 790 223,43          | 161 886 050,36 | 296 636 920,95 |

\* kwoty zobowiązań długoterminowych zostały wykazane w bilansie z wykonania budżetu jst po skorygowanej cenie nabycia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 277).

Przedmiotowa wycena została zaksięgowana na stronie Wn konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach” w wysokości 8.231.341,70 zł oraz na stronie Ma konta 134 „Kredyty bankowe” w wysokości (-)4.654,26 zł oraz na stronie Ma konta 260 „Zobowiązania finansowe” w wysokości 8.235.995,96 zł.

Jako część krótkoterminową przyjęto zdyskontowaną kwotę przyływów finansowych, których data wymagalności, przypada w ciągu 12 miesięcy od daty bilansowej. Jako część długoterminową przyjęto zdyskontowaną kwotę przyływów finansowych, których data wymagalności, przypada po upływie 12 miesięcy od daty bilansowej.

**1.10. Kwotę zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego**

Nie wystąpiły zobowiązania dotyczące sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny.

**1.11. Łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń**

Nie wystąpiły zobowiązania zabezpieczone na majątku jednostki.

**1.12. Łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń**

Nie wystąpiły zobowiązania warunkowe.

**Gwarancje i poręczenia udzielone przez Gminę Olsztyn**

Poręczenia obowiązujące według stanu na dzień 31.12.2021 r., udzielone przez Gminę Olsztyn zostały ujęte w poniższej tabeli, gdzie: termin poręczenia – oznacza okres, na jaki poręczenie zostało udzielone, kwota poręczenia – oznacza kwotę do wysokości której poręczenie wynikające z umowy obowiązuje, kwota poręczenia wg stanu na dzień 31.12.2021 r. – oznacza kwotę poręczenia po uwzględnieniu spłat.

**Poręczenia udzielone przez Gminę Olsztyn**

| Przedmiot umowy  | Termin poręczenia | Kwota poręczenia wynikająca z umowy | Kwota poręczenia wg stanu na dzień 31.12.2021 r. |
|--|-------------------|-------------------------------------|--|
| Umowa poręczenia kredytu dla Miejskiego Szpitala Zespołowego w Olsztynie | 2021-2036         | 12 323 370,13                       | 12 265 282,86                                    |

**1.13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie.**

**Dane dotyczące czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych ujmowanych w księgach jednostek i zakładów budżetowych**

| Lp.  | Rozliczenia międzyokresowe czynne  | Stan na początek roku obrotowego | Stan na koniec roku obrotowego |
|------|--|----------------------------------|--------------------------------|
| 1    | 2  | 3                                | 4                              |
| 1.   | Koszty mediów  | 0,00                             | 0,00                           |
| 2.   | Ubezpieczenia majątkowe (polisy)   | 4 100,84                         | 5 795,02                       |
| 3.   | Prenumeraty  | 0,00                             | 0,00                           |
| 4.   | Koszty stanowiące różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie (art. 39 ust.4 uor)   | 0,00                             | 0,00                           |
| 5.   | Usługi teleinformatyczne i internetowe   | 0,00                             | 0,00                           |
| 6.   | Programy i licencje  | 0,00                             | 0,00                           |
| 7.   | Inne: czynsz za miesiąc grudzień 2021 r., opłata za umieszczenie urządzenia wodociągowego.   | 4 818,44                         | 4 465,43                       |
| SUMA |  | 8 919,28                         | 10 260,45                      |
| Lp.  | Rozliczenia międzyokresowe biernie   | Stan na początek roku obrotowego | Stan na koniec roku obrotowego |
| 1.   | Opłaty za zajęcie pasa drogowego   | 29 316 273,14                    | 32 007 254,23                  |
| 2.   | Inne: wpłaty osób fizycznych dot. wznowień za miejsca grzebalne; koszty zastępstwa procesowego należne radcy ze środków FP po spłacie całości zadłużenia; przychód zaliczany do przyszłych okresów w szczególności do równowartości otrzymanej należności od kontrahenta z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach, wartości wynikających z faktury VAT, wystawionej na otrzymane od odbiorcy przedpłaty, czas trwania umowy od 01.07.2014r. do 30.06.2024r. | 1 765 872,25                     | 1 272 172,21                   |
| SUMA |  | 31 082 145,39                    | 33 279 426,44                  |

**Dane dotyczące czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych ujmowanych w księgach budżetu jednostki samorządu terytorialnego**

| Lp.  | Rozliczenia międzyokresowe czynne   | Stan na początek roku obrotowego | Stan na koniec roku obrotowego |
|------|---|----------------------------------|--------------------------------|
| 1    | 2   | 3                                | 4                              |
| 1.   | Dochody pobrane przez urzędy skarbowe należne za 2021 rok, a otrzymane w styczniu 2022 roku | 23 239,34                        | 88 737,13                      |
| 2.   | Należne odsetki od zobowiązań finansowych (kredytów)  | 14 884,84                        | 6 285,67                       |
| SUMA |   | 38 124,18                        | 95 022,80                      |
| Lp.  | Rozliczenia międzyokresowe biernie  | Stan na początek roku obrotowego | Stan na koniec roku obrotowego |
| 1.   | Dochody roku przyszłego (dotacja dla KMPSP, subwencja oświatowa za I 2022 r.)               | 24 262 626,00                    | 24 660 221,00                  |
| SUMA |   | 24 262 626,00                    | 24 660 221,00                  |

#### 1.14. Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

##### Kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

| Lp.  | Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie wg rodzajów | Stan na początek roku obrotowego | Stan na koniec roku obrotowego |
|------|--|----------------------------------|--------------------------------|
| 1    | 2  | 3                                | 4                              |
| 1.   | gwarancje bankowe  | 170 313 365,54                   | 164 940 265,42                 |
| 2.   | gwarancje ubezpieczeniowe  | 121 216 421,48                   | 156 005 439,50                 |
| 3.   | poręczenia otrzymane od osób trzecich  | 10 973 246,30                    | 10 973 246,30                  |
| 4.   | inne: poręczenie zabezpieczenia należytego wykonania warunków umowy                                | 5 511 869,08                     | 846 496,18                     |
| SUMA |  | 308 014 902,40                   | 332 765 447,40                 |

#### 1.15. Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

##### Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

| Lp.  | Wypłacone środki pieniężne na świadczenia pracownicze wg. tytułów  | Stan na koniec roku obrotowego |
|------|--|--------------------------------|
| 1    | 2  | 3                              |
| 1.   | kwota wypłaconego wynagrodzenia pracownikowi brutto (netto+zus+podatek) tj. wynagrodzenie jako wszystkie składniki z wyłączeniem nagród jubileuszowych i odpraw emerytalno-rentowych | 344 541 614,92                 |
| 2.   | nagrody jubileuszowe   | 5 716 203,73                   |
| 3.   | odprawy emerytalne i rentowe   | 4 693 009,78                   |
| 4.   | dotatkowe wynagrodzenie roczne "trzynastka"  | 25 827 501,01                  |
| 5.   | składki zus i FP - finansowane przez pracodawcę w tym "trzynastki"   | 65 883 081,30                  |
| 6.   | wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń   | 3 473 530,04                   |
| 7.   | koszty badań wstępnych, okresowych i kontrolnych   | 402 702,33                     |
| 8.   | koszty szkoleń   | 1 176 839,76                   |
| 9.   | koszty dofinansowania do studiów   | 499 227,58                     |
| SUMA |  | 452 213 710,45                 |

#### 1.16. Inne informacje

##### Inne informacje

| Lp.  | Rodzaj informacji  | Wartość na koniec poprzedniego roku obrotowego | Wartość na koniec roku obrotowego |
|------|--|--|-----------------------------------|
| 1    | 2  | 3  | 4                                 |
| 1.   | Środki na rachunku VAT pozostające na rachunkach bankowych split payment | 168,29   | 811 222,14                        |
| SUMA |  | 168,29   | 811 222,14                        |

## 2.

### 2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

#### Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

| Lp.  | Rodzaj zapasów  | Stan odpisów na początek roku obrotowego | Zwiększenia | Zmniejszenia  |             | Stan odpisów na koniec roku obrotowego |
|------|---|--|-------------|---------------|-------------|--|
|      |   |  |             | Wykorzystanie | Rozwiązanie |  |
| 1    | 2   | 3  | 4           | 5             | 6           | 7                                      |
| 1.   | Materiały, półfabrykaty, produkty gotowe.                                 | 47 338,90                                | 0,00        | 342,36        | 0,00        | 46 996,54                              |
| 2.   | Materiały do bieżących napraw, chemia basenowa, środki czystości, paliwo. | 76 794,66                                | 119 167,43  | 76 794,66     | 0,00        | 119 167,43                             |
| SUMA |   | 124 133,56                               | 119 167,43  | 77 137,02     | 0,00        | 166 163,97                             |

### 2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

#### Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

| Lp.  | Wyszczególnienie                       | Koszt wytworzenia w roku obrotowym |         |                 |
|------|--|------------------------------------|---------|-----------------|
|      |  | ogółem                             | w tym:  |                 |
|      |  |                                    | odsetki | różnice kursowe |
| 1    | 2                                      | 3                                  | 4       | 5               |
| 1.   | Oddane w roku obrotowym do użytkowania | 18 008 977,08                      | 0,00    | 0,00            |
| 2.   | W budowie                              | 124 898 515,51                     | 0,00    | 0,00            |
| SUMA |  | 142 907 492,59                     | 0,00    | 0,00            |

### 2.3. Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Nie wystąpiły przychody lub koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

### 2.4. Informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych

Nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego.

## 2.5. Inne informacje

### Inne informacje

| Lp. | Informacja   | Wartość                  |
|-----|--|--------------------------|
| 1   | 2  | 3                        |
| 1.  | Zatrudnienie w etatach na koniec bieżącego roku obrotowego:  | 6 277,74                 |
| 2.  | Zatrudnienie w osobach na koniec bieżącego roku obrotowego:  | 6 785                    |
| 3.  | Wynagrodzenie (w zł) biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego:   | 29 930,00 zł             |
| 4.  | Informacje ze szczegółowością określoną w punktach 6.2 i 6.3 Stanowiska KSR stanowiącego załącznik do uchwały nr 2/2019 KSR z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia stanowiska KSR w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste, a także w sprawie przekształcenia prawa wieczystego użytkowania tych gruntów w prawo własności - dotyczy UMO: |                          |
|     | I. Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste:   |                          |
|     | 1. wartość księgowa gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste, przed dokonaniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości spowodowanych ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego  | 475 336 407,10 zł        |
|     | 2. skumulowana wartość odpisów z tytułu trwałej utraty wartości spowodowanych ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego  | 165 102 997,18 zł        |
|     | 3. wartość gruntów stanowiąca podstawę ustalenia opłaty rocznej w roku obrotowym   | 475 108 010,00 zł        |
|     | 4. powierzchnia gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste   | 4 430 794 m <sup>2</sup> |
|     | 5. wartość księgowa netto i powierzchnia gruntów przekazanych w wieczyste użytkowanie przeznaczonych na cele mieszkaniowe, które podlegają przekształceniu w prawo własności na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - nie wystąpiło;   | x                        |
|     | 6. wartość księgowa netto gruntów wcześniej użytkowanych wieczyście, przekształconych w prawo własności na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.   | 620 301,07 zł            |
|     | II. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste:  |                          |
|     | 1. wartość gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa przekazanych w użytkowanie wieczyste, stanowiąca podstawę ustalenia opłaty rocznej w roku obrotowym wynosi   | 674 776 882,11 zł        |
|     | 2. powierzchnia gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa przekazanych w użytkowanie wieczyste wynosi   | 659,0471 ha              |

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 49 Prezydenta Miasta Olsztyna z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia poziomu istotności dla przychodów, kosztów, należności i zobowiązań, zwiększeń i zmniejszeń funduszu z tytułu nieodpłatnego przekazania/otrzymania środków trwałych i inwestycji, po przekroczeniu, którego jednostka samorządu terytorialnego dokonuje wzajemnych włączeń przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Miasta Olsztyna mającym zastosowanie po raz pierwszy do sporządzenia sprawozdania finansowego Miasta Olsztyna za 2021 rok, określa się poziom istotności na poziomie 1% sumy bilansowej łącznego bilansu będących sumą dla przychodów i kosztów, należności i zobowiązań, zwiększeń i zmniejszeń funduszu z tytułu nieodpłatnego przekazania/otrzymania środków trwałych i inwestycji, po przekroczeniu, którego dokonuje się wzajemnych włączeń przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.

Przy ustalaniu wartości wzajemnych rozliczeń należności i zobowiązań, przychodów i kosztów, poziom istotności nie przekroczył 1% sumy bilansowej w związku, z czym nie dokonuje

się wzajemnych wyłączeń. W związku z tym, że próg istotności wyniósł 43.161.465,82 zł nie dokonano następujących wyłączeń:

- przychodów w kwocie 7.100.265,16 zł,
- kosztów w kwocie 5.566.907,60 zł,
- należności w kwocie 879.025,34 zł,
- zobowiązań w kwocie 274.201,56 zł.

Przy ustalaniu wartości wzajemnych rozliczeń zmniejszeń i zwiększeń funduszu jednostek poziom istotności został przekroczony, w związku, z czym w łącznym zestawieniu zmian w funduszu obejmującym dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, dokonano wyłączeń na ogólną kwotę **48.568.135,22 zł.**

#### Wyłączenia w zestawieniu zmian w funduszu jednostki

| Stan na dzień 31 grudnia 2021 roku  | Razem<br>(bez wyłączeń) | Suma wyłączeń  | Wynik            |
|---|-------------------------|----------------|------------------|
| I. Fundusz jednostki na początek okresu (BO)  | 4 061 429 677,17        | 0,00           | 4 061 429 677,17 |
| I.1. Zwiększenia funduszu (z tytułu)  | 2 959 437 228,15        | -48 568 135,22 | 2 910 869 092,93 |
| I.1.1. Zysk bilansowy za rok ubiegły  | 1 292 771 393,37        | 0,00           | 1 292 771 393,37 |
| I.1.2. Zrealizowane wydatki budżetowe   | 1 384 796 345,34        | 0,00           | 1 384 796 345,34 |
| I.1.3. Zrealizowane płatności ze środków europejskich   | 0,00                    | 0,00           | 0,00             |
| I.1.4. Środki na inwestycje   | 152 494 362,71          | 0,00           | 152 494 362,71   |
| I.1.5. Aktualizacja wyceny środków trwałych   | 0,00                    | 0,00           | 0,00             |
| I.1.6. Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne                                    | 48 570 834,40           | -48 568 135,22 | 2 699,18         |
| I.1.7. Aktywa przejęte od zlikwidowanych lub połączonych jednostek  | 0,00                    | 0,00           | 0,00             |
| I.1.8. Aktywa otrzymane w ramach centralnego zaopatrzenia   | 0,00                    | 0,00           | 0,00             |
| I.1.9. Pozostałe odpisy z wyniku finansowego za rok bieżący   | 0,00                    | 0,00           | 0,00             |
| I.1.10. Inne zwiększenia  | 80 804 292,33           | 0,00           | 80 804 292,33    |
| I.2. Zmniejszenia funduszu jednostki (z tytułu)   | 3 113 584 477,16        | -48 568 135,22 | 3 065 016 341,94 |
| I.2.1. Strata za rok ubiegły  | 1 023 211 629,54        | 0,00           | 1 023 211 629,54 |
| I.2.2. Zrealizowane dochody budżetowe   | 1 545 107 081,72        | 0,00           | 1 545 107 081,72 |
| I.2.3. Rozliczenie wyniku finansowego i środków obrotowych za rok ubiegły   | 46 512,25               | 0,00           | 46 512,25        |
| I.2.4. Dotacje i środki na inwestycje   | 362 863 281,96          | 0,00           | 362 863 281,96   |
| I.2.5. Aktualizacja środków trwałych  | 0,00                    | 0,00           | 0,00             |
| I.2.6. Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych | 48 836 894,38           | -48 568 135,22 | 268 759,16       |
| I.2.7. Pasywa przejęte od zlikwidowanych lub połączonych jednostek  | 0,00                    | 0,00           | 0,00             |

|  |                  |      |                  |
|--|------------------|------|------------------|
| I.2.8. Aktywa przekazane w ramach centralnego zaopatrzenia | 0,00             | 0,00 | 0,00             |
| I.2.9. Inne zmniejszenia                                   | 133 519 077,31   | 0,00 | 133 519 077,31   |
| II. Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)                | 3 907 282 428,16 | 0,00 | 3 907 282 428,16 |
| III. Wynik finansowy netto za rok bieżący (+,-)            | 231 829 751,86   | 0,00 | 231 829 751,86   |
| III.1. zysk netto (+)                                      | 1 101 374 053,49 | 0,00 | 1 101 374 053,49 |
| III.2. strata netto (-)                                    | -869 457 546,75  | 0,00 | -869 457 546,75  |
| III.3. nadwyżka środków obrotowych                         | -86 754,88       | 0,00 | -86 754,88       |
| IV. Fundusz (poz.II+,-III)                                 | 4 139 112 180,02 | 0,00 | 4 139 112 180,02 |

W związku z różnym ewidencjonowaniem środków trwałych nie dokonano wyłączeń wartości wzajemnych rozliczeń, które dotyczą:

1. zwiększeń na łączną kwotę **2.699,18 zł**, z czego:
  - 2.699,18 zł wartość umorzenia – Schronisko dla Zwierząt,
2. zmniejszeń na łączną kwotę **268.759,16 zł**, z czego:
  - 18.179,14 zł wartość umorzenia – V Liceum Ogólnokształcące,
  - 43.118,46 zł wartość umorzenia – Szkoła Podstawowa Nr 2,
  - 17.104,40 zł wartość umorzenia – Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5,
  - 1.758,39 zł wartość umorzenia – Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2,
  - 188.598,77 zł nie ujęto w księgach 2021 r. – Szkoła Podstawowa Nr 22.

W bilansie, rachunku zysków i strat oraz w zestawieniu zmian w funduszu jednostki wystąpiły różnice pomiędzy stanem na koniec roku 2020 r. a stanem na początek roku 2021 r. z uwagi na błędną prezentację danych na koniec 2020 r.

#### Różnice w bilansie

| Nazwa pozycji ze sprawozdania za 2020 r.                     | Stan na koniec roku w sprawozdaniu za 2020 r. | Stan na początek roku w sprawozdaniu za 2021 r. | Różnica      |
|--|---|---|--------------|
| AKTYWA   |   |   |              |
| B.II.1. Należności z tytułu dostaw i usług                   | 14 297 104,77                                 | 14 308 652,57                                   | (+)11 547,80 |
| B.II.4. Pozostałe należności                                 | 122 237 852,13                                | 122 226 304,33                                  | (-)11 547,80 |
| PASywa   |   |   |              |
| D.II.2. Zobowiązania wobec budżetów                          | 2 747 779,23                                  | 2 769 188,23                                    | (+)21 409,00 |
| D.II.3. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń | 13 187 191,04                                 | 13 165 782,04                                   | (-)21 409,00 |

**Różnice w rachunku zysków i strat**

| Nazwa pozycji ze sprawozdania za 2020 r.                  | Stan na koniec roku bieżącego w sprawozdaniu za 2020 r. | Stan na koniec roku poprzedniego w sprawozdaniu za 2021 r. | Różnica     |
|---|---|--|-------------|
| A. Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej | 1 364 985 217,41  | 1 364 984 359,51   | (-)857,90   |
| A.VI. Przychody z tytułu dochodów budżetowych             | 1 329 683 178,13  | 1 329 682 320,23   | (-)857,90   |
| B. Koszty działalności operacyjnej                        | 1 125 247 586,51  | 1 125 248 001,74   | (+)415,23   |
| B. III. Usługi obce                                       | 222 993 658,71  | 222 994 073,94   | (+)415,23   |
| C. Zysk (strata) z działalności podstawowej (A-B)         | 239 737 630,90  | 239 736 357,77   | (-)1 273,13 |
| D. Pozostałe przychody operacyjne                         | 62 186 146,40   | 62 187 419,53  | (+)1 273,13 |
| D.III. Inne przychody operacyjne                          | 33 946 196,54   | 33 947 469,67  | (+)1 273,13 |

**Różnice w zestawieniu zmian w funduszu jednostki**

| Nazwa pozycji ze sprawozdania za 2020 r.  | Stan na koniec roku bieżącego w sprawozdaniu za 2020 r. | Stan na koniec roku poprzedniego w sprawozdaniu za 2021 r. | Różnica      |
|---|---|--|--------------|
| I. 1.6. Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne | 16 737 207,84   | 16 749 138,84  | (+)11.931,00 |
| I.1.10. inne zwiększenia  | 348 275 119,37  | 348 263 188,37   | (-)11.931,00 |

### 3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

#### Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

| Lp.   | Informacja  |
|-------|---|
| 1     | 2   |
| 1.    | Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym:  |
| OSiR  | Na sytuację majątkową oraz wynik finansowy jednostki miało wpływ ujęcie w roku 2021 w innych zmniejszeniach wykazanych w Zestawieniu zmian w funduszu jednostki gruntów (Motocross przy ul. Lubelskiej, Hali Widowiskowo Sportowej Urania i Zespół Krytych Obiektów Sportowych I przy ul. Głowackiego) nieodpłatnie przekazanych do Urzędu Miasta Olsztyna w latach 2013, 2016 i 2020 o łącznej wartości 21.996.324,40 zł. Operacje te nie zostały ujęte w księgach lat ubiegłych i spowodowały zmniejszenie wartości majątku w roku 2021.  |
| ZLiBK | Na sytuację majątkową, finansową zakładu mają wpływ zaległości w opłatach za wynajmowane przez najemców lokale mieszkalne, użytkowe oraz garaże. Zadaniem zakładu jest wykonywanie zadań o charakterze użyteczności publicznej polegających na administrowaniu zasobem lokalowym i nieruchomościami Gminy Olsztyn. Zakład nie jest ich właścicielem, a jedynie działa w imieniu i na rzecz właściciela. Zakład gromadzi przychody z najmu oraz pokrywa z tych środków koszty związane z utrzymaniem nieruchomości będących własnością Gminy. Jednakże Zakład nie uzyskuje pożądaných przychodów z tytułu czynszu najmu lokali komunalnych z uwagi na zaległości najemców w opłatach. Zaległości czynszowe utrudniają bieżącą działalność Zakładu, stanowią przyczynę opóźnień w płatności na rzecz usługodawców oraz powodują konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z windykacją należności na drodze postępowania sądowego i egzekucyjnego. Zakład nałożone zadania statutowe wykonuje w ramach swoich możliwości i środków.<br>W związku z powyższym zasadne jest założenie o kontynuacji działalności w zakresie wykonywania zadań o charakterze użyteczności publicznej polegających na administrowaniu zasobem lokalowym i nieruchomości Gminy Olsztyn.<br>Na wynik finansowy Zakładu miały wpływ: zrealizowane w 2021 r. przychody na łączną kwotę 41.251.498,13 (w tym przychody ze sprzedaży produktów 26.027.724,49 zł, dotacje na finansowanie działalności podstawowej 4.214.636,63 zł, inne przychody operacyjne 5.099.231,73 zł, odsetki 5.909.905,28 zł), koszty działalności operacyjnej na łączną kwotę 30.297.215,54 zł, pozostałe koszty operacyjne na kwotę 6.736.612,07 zł, koszty finansowe na kwotę 4.242.659,18 zł. W związku z powyższym doszło do powstania straty na kwotę 24.988,66 zł. Zakład Lokali i Budynków Komunalnych, samorządowy zakład budżetowy, powstałą stratę pokryje zyskiem osiągniętym w latach przyszłych. |

#### OCENA WPŁYWU PANDEMII KORONAWIRUSA NA DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTKI

W wyniku pandemii COVID-19 oraz wprowadzonych przez Rząd ograniczeń i obostrzeń:

1. Wystąpiły przypadki opóźnień w dostawach materiałów i usług ze strony kontrahentów. Opóźnienia dotyczyły m.in. realizacji zleceń związanych z utrzymaniem zieleni. Wśród dostawców występowały firmy z innych krajów objętych pandemią. Dwukrotnie aneksowano umowę na dostawę taboru tramwajowego w dostawach podzespołów z powodu utrudnień związanych z pandemią.
2. Zmianie uległy harmonogramy realizacji części programów, projektów i zadań. Realizacja niektórych zadań inwestycyjnych została wstrzymana na kilka miesięcy. Odwołane lub przełożone na 2022 r. zostały m.in. szkolenia i wyjazdy zagraniczne nauczycieli i młodzieży realizowane przez miejskie jednostki oświatowe w ramach programów Erasmus+. Miasto posiada zawarte umowy dot. współfinansowania środkami zewnętrznymi (głównie unijnymi), w przypadku których niewykonanie zagrożone jest koniecznością zwrotu otrzymanej dotacji oraz naliczeniem kar finansowych.

3. W drodze rozporządzeń wprowadzono szereg rozwiązań mających na celu ochronę interesantów i pracowników między innymi wprowadzono pracę zdalną, ograniczono osobisty dostęp klientów w załatwianiu spraw w Urzędzie.
4. Zostały wydłużone terminy wydawania decyzji administracyjnych niezbędnych do realizacji robót budowlanych.
5. W związku z obostrzeniami część pracowników zmuszona była zapewnić samodzielną opiekę dzieciom, ponadto pracownicy często byli objęci kwarantanną lub izolacją co wiązało się z dłuższą nieobecnością, a tym samym z wydłużeniem czasu załatwiania spraw.
6. Niektórzy klienci lub odbiorcy częściowo wstrzymali działalność. Dotyczyło to m.in: kontrahentów targowisk miejskich i MHT "Zatorzanka", dzierżawców składników majątku, kontrahentów wynajmujących sale i pomieszczenia m.in. w budynkach szkół i obiektach sportowych.
7. Nastąpił spadek liczby pasażerów przewożonych środkami komunikacji zbiorowej.

Powyższe miało wpływ na wysokość pozyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków w 2021 r.

W badanym roku (2021) w związku z COVID-19 Miasto Olsztyn i jednostki organizacyjne skorzystały z nw. form pomocy Rządu:

- część jednostek otrzymała zwolnienie z obowiązku opłacania składek ZUS za miesiące: grudzień 2020 r., styczeń-kwiecień 2021 r.,
- część jednostek otrzymała środki od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, oraz środki z Powiatowego Urzędu Pracy oraz na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem skutkom epidemii,
- Miasto otrzymało wsparcie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 20.579.398 zł z przeznaczeniem na wkład własny do inwestycji finansowanej z udziałem środków pochodzących z budżetu UE „Rozwój transportu zbiorowego w Olsztynie – trakcja szynowa”. Wydatkowanie środków zaplanowano od 2020 r. do 2022 r.

#### **Ogólna ocena ze strony jednostki wpływu pandemii COVID-19 na jej działalność/ zasadności założeń o kontynuacji działalności:**

Pandemia COVID-19 w 2021 r. miała wpływ na działalność Miasta Olsztyna. Nastąpił spadek w dochodach realizowanych przez jednostki budżetowe m.in. ze sprzedaży biletów na przejazdy komunikacją miejską, sprzedaży biletów wstępu na obiekty sportowe, opłat za wypożyczenie sprzętu, wynajem obiektów sportowych, sali konferencyjno-szkoleniowej i reklam w obiektach administrowanych przez OSiR.

Zostały ograniczone zadania realizowane przez miejskie jednostki organizacyjne oraz przez Urząd Miasta. Oszczędności, rezygnacja z realizacji zadań oraz zmiany w terminach wykonania zadań – przesunięcie na rok następny (2022), uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego spowodował, że wynik budżetu Miasta na koniec 2021 r. zamknął się nadwyżką w wysokości 143 mln zł. Bieżące monitorowanie wykonania budżetu w czwartym kwartale 2021 r. wskazywało na możliwy do osiągnięcia dodatni wynik budżetu, głównie ze względu na realizację wydatków budżetu na niższym poziomie od planowanego. Ostatecznie dług z tytułu emisji obligacji na sfinansowanie planowanego deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań nie został

zaciągnięty, a zobowiązania z tytułu kredytu na wyprzedzające finansowanie działań finansowych ze środków pochodzących z budżetu UE zostały zaciągnięte w niższej kwocie (16,9 mln zł; plan 30,7 mln zł). Tym samym łączna kwota długu Miasta Olsztyna na koniec 2021 r. oraz zobowiązania z tego tytułu na lata następne są niższe od prognozowanych.

W 2021 r. Miasto Olsztyn posiadało bieżącą płynność finansową, nie wystąpiła potrzeba zaciągnięcia kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie przejściowego deficytu budżetu.

Budżet Miasta na 2022 r. został przygotowany z uwzględnieniem możliwości finansowych określonych w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2022-2040. We wszystkich latach prognozy wskaźniki limitujące wydatki bieżące oraz spłatę zobowiązań, określone w art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych, pozostają spełnione. Nastąpiło to w wyniku szczegółowej analizy potrzeb i znacznej redukcji wydatków bieżących finansowanych środkami własnymi budżetu Miasta.

### **Ocena wpływu wojny na Ukrainie na działalność jednostki po dniu bilansowym 31.12.2021 r.:**

Początek agresji Rosji na Ukrainę i konsekwencje gospodarcze tego wydarzenia (nałożenie sankcji na Rosję oraz Białoruś) nie są możliwe do precyzyjnego określenia na dzień tworzenia tego dokumentu. Jednostka nie prowadziła żadnego handlu z Rosją ani z Ukrainą.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego za rok 2021 zdarzenia po dniu bilansowym związane z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, nie wpływają na obecną działalność jednostki. Z uwagi na tempo i charakter zmian nie można przewidzieć przyszłych skutków gospodarczych i finansowych mogących mieć wpływ na działalność jednostki. Ewentualny ich wpływ zostanie uwzględniony w księgach rachunkowych jednostki i sprawozdaniu finansowym za 2022 rok.

Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

.....  
(główny księgowy)

.....  
(rok, miesiąc, dzień)

.....  
(kierownik jednostki)